

Villkor för Företagsmotorförsäkring

Gäller från 2012-04-01

E4 50
HELSINGBORG 264
JONKÖPING
HUSKVARNA

Innehåll

1	Allmänna villkor för företagsmotorförsäkring	3
2	Trafikförsäkring	4
3	Kaskoförsäkring	5
4	Brandförsäkring	8
5	Glasförsäkring	8
6	Stöldförsäkring	8
7	Vagnskadeförsäkring	10
8	Maskinskadeförsäkring för personbil, lätt lastbil och husbil för yrkesmässig uthyrning	12
9	Räddnings- och bärgningsförsäkring	13
10	Rättsskyddsförsäkring	14
11	Bestämmelser om premieberäkning	15
12	Särskilda villkor och tilläggförsäkringar	16
A	Försäkring för avställt fordon	16
B	Husvagn för uthyrning och husbil för yrkesmässig uthyrning	16
C	Avbrottsförsäkring för tung lastbil och släpfordon	16
D	Avbrottsförsäkring för buss	18
E	Avbrottsförsäkring för taxi	18
F	Krisförsäkring	19
G	Hyrbil vid utlandsskada för taxi	20
H	BussMER	20
I	Flytande försäkring för släpfordon	21
13	Allmänna avtalsbestämmelser	21
	Begreppsförklaringar	26
	Fordonsslag och användningsområde	27

1 Allmänna villkor för Företagsmotorförsäkring

Detta häfte innehåller företagsmotorvillkoren för det avtal som försäkringstagaren och försäkringsbolaget träffat.

Det framgår av försäkringsbrevet vilket försäkringsskydd som ingår i avtalet (se även förenklad tabell ”Det här kan ingå i försäkringen” nedan). För vissa fordonstyper kan även ytterligare delar ingå i försäkringen som finns i separat villkor – ÅFM, som omfattar Åkeriförsäkring och Transportöransvarsförsäkring.

Självrisker framgår av försäkringsbrevet och/eller detta villkor. För försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna för försäkringsavtalet finns bland annat i Trafikskade- och Försäkringsavtalslagen.

Tvist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol, med tillämpning av svensk lag.

1.1 Giltighetsområde och självrisker

1.1.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa. För vissa fordonsslag och försäkringsmoment kan andra regler gälla (dessa framgår av respektive försäkringsmoment).

1.1.2 Självrisker

Självrisker för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform. Om flera skador uppstår vid samma skadetillfälle och om ersättning ska betalas genom flera försäkringsformer eller genom flera av försäkringstagarens försäkringar i Länsförsäkringar drar vi bara en självrisk, den högsta. Trafik- och rättsskyddssjälvrisk betalas alltid utöver denna självrisk.

FÖRSÄKRINGSSKYDD											
Detta kan ingå i försäkringen för:											
Försäkringsmoment	Försäkringsalternativ	Taxi	Buss	Charterbuss	Personbil yrkesmässig uthyrning	Lätt lastbil yrkesmässig uthyrning	Brandbil	Tung lastbil	Släp	Husvagn uthyrning	Husbil yrkesmässig uthyrning
Trafikförsäkring	Obligatorisk	x	x	x	x	x	x	x			x
Brandförsäkring		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Glasförsäkring		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Stöldförsäkring		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Maskinskadeförsäkring					x	x					x
Räddnings- och bärgningsförsäkring	Halvförsäkring (tillvalspaket)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rättsskyddsförsäkring	till trafikförsäkring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Krisförsäkring		x	x	x			x	x			
Ansvarsförsäkring										x	x
Läckageförsäkring										x	x
BussMER				x							
Vagnskadeförsäkring	Helförsäkring (tillval till halvförsäkring)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Avbrottsförsäkring	Tillval	Ingår i halvförsäkring	Ingår i helförsäkring					x	x		
Åkeriförsäkring	Tillval		Ingår i halvförsäkring					x			
Transportöransvarsförsäkring	Tillval		Ingår i halvförsäkring					x			
Avställning		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

x = Valbart försäkringsmoment för aktuell fordonstyp.

* Separat försäkringsvillkor gäller för Åkeriförsäkring och Transportöransvarsförsäkring.

2 Trafikförsäkring

2.1 Försäkringen gäller för

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- och sakskada, som är en följd av trafik med fordonet. Enligt dessa regler kan ersättning inte lämnas för skada på det egna fordonet och inte på egendom som transporteras med det egna fordonet.

Skada, utanför Sverige, som inte omfattas av Trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning. Beträffande svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige, se nedan under; Var försäkringen gäller – Giltighetsområde.

2.1.1 Utvidgat åtagande

Varje skadad förare eller passagerare får ersättning upp till 1/2 prisbasbelopp för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället.

Ersättning lämnas inte för värdeföremål som till exempel

- Kameror.
- Ringar.
- Smycken.
- Pengar.
- Värdehandlingar.

Vid skada på egendom kan ersättningen minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvällande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 1/4 prisbasbelopp. För den del av skadan som överstiger 1/4 prisbasbelopp minskas ersättningen enligt reglerna i Trafikskadelagen.

Den här utvidgade rätten till ersättningen gäller inte vid skada på

- Motordrivet fordon.
- Fordon som är kopplat till motordrivet fordon.
- Spårbundet fordon.
- Egendom som transporteras med sådant fordon som sägs ovan.
- Egendom som tillhör försäkringstagaren själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare.
- Om den skadelidande genom uppsåt eller grov vårdslöshet medverkat till skadan.

2.2 Var försäkringen gäller (Giltighetsområde)

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa. Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt Trafikskadelagen (TSL) för svensk medborgare och för den som har sin hemvist i Sverige och som skadas i följd av trafik med svenskregistrerat fordon.

2.3 Självrisiker

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren. Om en eller fler självrisiker gäller för en skadehändelse läggs självriskerna samman. Vi har rätt att återkräva utgiven trafikskadeersättning intill självrisken.

2.4 Särskilda självrisiker

2.4.1 Brottssjälvrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk motsvarande 10 procent av prisbasbeloppet,

- a) om föraren inte hade giltigt körkort/förarbevis eller om föraren kört fordonet utan att ha den ålder som krävs eller vid övningskörning om läraren och eleven inte uppfyllde kraven för tillåten övningskörning eller,
- b) om föraren var straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel eller orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet
- c) om föraren vid skadetillfället brutit mot gällande arbetstidsregler, vilotidsregler eller kör- och vilotidsregler.

Dessutom har bolaget rätt att av skadevällaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i Trafikskadelagen. Se även 13.13.

2.4.2 ADR-självrisk

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk motsvarande 10 procent av prisbasbeloppet om föraren vid transport av farligt gods saknar gällande ”intyg om utbildning av förare av fordon som transporterar ADR-gods” och då skada orsakats av godset. Sådant intyg (så kallade ADR-intyg) fordras vid inrikes och utrikes transport av farligt gods i

- a) Tank eller tankcontainer om 3m³ eller mer.
- b) Behållare eller kärl om 450 liter eller mer och då den sammanlagda volymen av behållarna/kärlen uppgår till 3m³ eller mer.

2.4.3 Självrisk vid kollision med luftfarkost

Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen för juridisk person med en extra självrisk motsvarande 10 prisbasbelopp.

2.4.4 Ungdomssjälvrisk

Trafikförsäkring för personbil för yrkesmässig uthyrning, lastbil med totalvikt högst 3 500 kilo för yrkesmässig uthyrning och för husbil för yrkesmässig uthyrning gäller med en så kallad ungdomssjälvrisk av 1 000 kronor extra, om föraren var under 24 år vid skadehändelsen.

2.5 Vid skada

2.5.1

- a) Den försäkrade ska omedelbart meddela bolaget om han krävt på skadestånd och kravet leder till rättegång. Den försäkrade ska följa våra anvisningar. Om försäkringen gäller för skadan, betalar vi den försäkrades rättegångskostnader om de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången.
- b) Om den som drabbas av ersättningsbar personskada och vi bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäligen för att ta tillvara ersättningsberättigades rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Arvode lämnas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen. Länsförsäkringar inhämtar och betalar den medicinska utredning som bolaget anser nödvändig i det aktuella ärendet om inte annat överenskommit.

Krav på ombud samt prövning av ombud ska göras enligt Rättskydds-försäkring punkterna 10.8 och 10.8.1.

2.5.2 Vår fordran på obetald trafiksjälvrisk kan vi överlåta till Trafikförsäkringsföreningen.

2.5.3 Försäkringstagaren ska betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisken.

2.5.4 Det är inte bindande för bolaget om den försäkrade, utan bolagets tillåtelse, medger ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstols dom, om den försäkrade inte fullgjort sin anmälningsskyldighet enligt 2.5 eller om tredskodom meddelas.

2.5.5 Mervärdesskatt

Försäkringstagaren ska på vår begäran utnyttja sin avlyftningsrätt för att återbetala mervärdesskatt som utbetalats till skadelidande.

3 Kaskoförsäkring

3.1 Inledning

3.1.1 Omfattning

Kaskoförsäkringen innehåller vagnskade-, brand-, glas-, stöld-, räddnings-, rättsskydds- och maskinskadeförsäkring. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

3.2 Försäkrad egendom

- a) Fordonet.
- b) Normal utrustning i eller på fordonet, om den hör till fordonet. Utrustning kan vara fast monterad eller lös. Detta har betydelse för bland annat tillämpningen av punkt 6.6.
- 1 Med fast monterad, normal utrustning menas att denna är permanent monterad i eller på fordonet och att den är monterad så att det krävs verktyg för att ta bort den.
 - 2 Med lös, normal utrustning avses lösa tillbehör och utrustningsdetaljer som medförs i och som är avsedda endast för fordonet.
 - 3 Elektronisk ljud-/bildutrustning anses som normal utrustning om de är avsedda och konstruerade för att endast användas i fordonet. Annan bärbar utrustning för ljud-, bild- eller textöverföring till exempel mobiltelefon, bärbar navigationsutrustning och fax, omfattas inte av kaskoförsäkringen. Detta gäller även om det i fordonet finns fast monterade tillbehör till utrustningen. Lagringsmedia som CD och DVD-skivor ersätts inte.
 - 4 Försäkringen omfattar de verktyg och reservdelar som anses normalt att ha med sig för fordonet. Försäkringen täcker inte extra reservdels- och verktygsutrustning, parkeringsbevis och liknande, kreditkort och kreditbevis eller personlig utrustning.
- c) Avmonterad fordonsdel eller försäkrad utrustning enligt b) Avmonterad elektronisk utrustning som kan användas utanför fordonet, omfattas inte. Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbil, lätt lastbil och husbil för yrkesmässig uthyrning, taxi, husvagn för uthyrning och släp (totalvikt under 2 000 kilo) gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul (däck och fälg) utöver de hjul som finns på fordonet. Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.
- d) För släp med totalvikt över 1 999 kilo och tung lastbil gäller följande:
Avmonterad fordonsdel/utrustning som ersatts av annan fordonsdel/utrustning enligt b) ingår upp till 3 prisbasbelopp.
- e) Drivmedel i fordonets bränsletank. Med bränsletank avses även separat tank som är fast monterad på fordonet.

3.3 Försäkringen gäller inte vid skada

- a) Om fordonet används för militärt ändamål.
- b) Som består i slitage, förbrukning eller som har orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- c) Som fabrikant eller annan svarar för enligt lag eller som kan ersättas via garanti eller annat åtagande.
- d) Om fordonet inte uppfyller svenska myndighetskrav.

3.4 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

3.5 Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

3.6 Föreskrifter

- a) Föraren ska ha giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning. Uppfylls inte dessa krav sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan betalas om du kan visa att skadan uppkommit även om ovanstående krav varit uppfyllda.
- b) Om föraren är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel vid framförandet av fordonet, sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent. Ersättning kan betalas om du kan visa att skadan skulle ha uppkommit oberoende av alkohol-/drogpåverkan.
- c) Om annan än du själv framfört fordonet under sådana förhållanden som anges i a) och b) sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent. Ersättning kan betalas om du kan visa att du inte insett eller borde ha insett att föraren varit straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller om du gjort vad du kunnat för att förhindra körningen.
- d) Om du varit passagerare i fordonet när någon annan framför fordonet under sådana förhållanden som anges i b) sätts ersättningen ned med i normalfallet 100 procent. Ersättning kan betalas om du kan visa att du inte insett eller borde ha insett att föraren varit straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel, eller om du gjort vad du rimligen kunnat för att förhindra körningen.

3.7 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens eget ekonomiska intresse, i egenskap av civilrättslig ägare till fordonet. Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren eller den som har övertagit fordran. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen, lagen om avbetalningsköp eller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare med fler.

Om försäkringstagaren hyrt fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren. Lag om säkerhetsrätt i försäkringsersättning gäller inte vid skada på löseegendom.

3.8 Värderings- och ersättningsregler

3.8.1 Värdering av skadad egendom

Vi har rätt att avgöra om det skadade/tillgripna ska repareras, ersättas med något likvärdigt eller om skadan ska betalas kontant. Se även punkt 13.10.3. Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation eller återanskaffning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe, leverantör eller motsvarande. Ersättningen beräknas på egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadan (marknadsvärdet). Om marknadsvärdet inte kan fastställas tillämpas en schabloniserad avskrivning (ålders-/slitageavdrag) enligt tabell sidan 7 (gäller uthyrningsfordon och taxi). Om utrustningens fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med exempelvis originalkvitto/garantibevis betalas i regel ingen ersättning.

3.8.2 Vi betalar inte:

- a) Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation.
- b) Merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt punkt 3.8.1 inte inhämtats eller följts.
- c) Den del av sammanlagda kostnader för motivlackering, randning/flera färger, foliering eller stripes som överstiger 2 prisbasbelopp. Dock betalas utöver detta kostnad för det egna företagets varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och reklamtext. Kostnad för annans varumärkes- eller mönsterskyddad firmasymbol ersätts om det finns skriftligt avtal om att denna ska finnas på fordonet, men högst med 2 prisbasbelopp. Med motivlack menas färg- eller kulörförändring som inte är maskeringsbart avgränsad.
- d) Värdeminskning.
- e) Normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller tillgrepp.
- f) Merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte vi särskilt godkänt merkostnaden.
- g) Merkostnad som uppkommer genom att reservdel, tillbehör eller material inte kunnat anskaffats eller att leveransen fördröjts.

3.8.3 Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersätts om inte annat överenskommit.

3.8.4 Nyvärdesersättning

Skadad personbil/lätt lastbil/husbil för yrkesmässig uthyrning som tillverkats seriemässigt kan ersättas med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens inköpspris.

Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning att

- skadan skett inom tolv månader från det att bilen registrerades första gången och
- försäkringstagaren ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången och
- bilen körts längst 20 000 kilometer och
- skäligen reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens inköpspris beräknas överstiga 50 procent av detta pris vid skadetillfället.

Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden sker beräkningen efter senast kända cirkapris (nypris) inklusive mervärdeskatt. Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället betala skadan kontant med ett belopp som motsvarar vad det skulle ha kostat oss att anskaffa en ny bil.

Nedanstående avskrivningstabeller avser uthyrningsfordon och taxi.

MUSIK-, KOMMUNIKATIONS- OCH ANNAN ELEKTRONISK UTRUSTNING, %

Under	Över							
1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år
0	10	20	30	40	50	60	70	80
Maximal avskrivning 80 procent								

BILBATTERIER, %

Under	Över				
1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
0	20	40	60	70	80
Maximal avskrivning 80 procent					

OM BARA ÅLDERN ÄR KÄND, %

Yngre än 1 år	Äldre än 1 år	2 år	3 år	4 år	5 år
0	10	30	50	70	80

DÄCK:

Körda mil	Standarddäck, %	Lågprofil 60 profil och lägre, %
Högst 500	0	0
501 – 1 000	10	10
1 001 – 2 000	20	30
2 001 – 3 000	30	50
3 001 – 4 000	50	70
4 001 – 5 000	70	80
5 001 –	80	–
Maximal avskrivning 80 procent		

LÄTTMETALLFÄLGAR, %

Yngre än 1 år	0
Äldre än 1 år	10
Äldre än 2 år	20
Äldre än 3 år	30
Äldre än 4 år	40
Äldre än 5 år	50
Äldre än 6 år	60
Äldre än 7 år	80
Maximal avskrivning 80 procent	

4 Brandförsäkring

4.1 Försäkringen gäller för skada

- Genom brand, åskslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.
- På elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följskador på elektriska komponenter.

4.2 Försäkringen gäller inte för Skada

- På motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom explosion i dessa.
- Genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning.
- Som avses stödförsäkring, punkt 6.

4.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

4.4 Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

4.5 Föreskrifter

- Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut, Sprängämnesinspektionen eller SEMKO. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- De föreskrifter som meddelats i lag eller förordning beträffande starkströmsanordning ska följas.
- Föreskrifter ska iakttas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.
- Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Bussar med en totalvikt av 10 ton eller däröver, registrerade efter den 31 december 2003 ska var utrustade med automatisk släckanläggning som uppfyller Brandskyddsföreningens bestämmelser – SBF 128.
- För fordon med byggnation som finns upptagen i Brandskyddsföreningens bestämmelser i SBF 127, ska brandskyddsreglerna vara uppfyllda. Dessa regler kräver bland annat fast monterat sprinklersystem för fordon som går i brandfarlig miljö eller hanterar brandfarligt material.

Om föreskrifterna inte följts, kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 13.11. Försäkringsersättningen minskas inte om försäkringstagaren kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.

4.6 Självriskreducering buss

Med fast eftermonterad automatisk släckanläggning tillämpas ingen självrisk för buss med totalvikt under 10 ton eller registrerad före den 1 januari 2004. Anläggningen ska uppfylla Brandskyddsföreningens bestämmelser – SBF 128.

5 Glasförsäkring

5.1 Försäkringen gäller för skada

som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats.

5.2 Försäkringen gäller inte för skada

som skett när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen.

5.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

5.4 Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

5.5 Självriskreducering

Om reparation sker istället för att byta ruta är självrisiken 200 kronor.

6 Stödförsäkring

6.1 Försäkringen gäller för skada

- genom stöld,
- genom tillgrepp av fordonet,
- genom försök till sådana brott,
- genom uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna under a), b) och c).

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad från den dag vi fick skadeanmälan.

För personbil, lätt lastbil, och husbil för yrkesmässig uthyrning, husvagn för uthyrning samt taxi gäller följande

- Vid stöld av på fordonet monterade hjul (däck och fälg), standard eller extra, är ersättningen begränsad till 10 000 kronor

om inte hjullås monterats. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela fordonet.

- 2 Vid stöld av avmonterade hjul (däck och fälg) är ersättningen begränsad till 5 000 kronor om hjulen inte har förvarats i enskilt låst utrymme som endast försäkringstagaren eller brukaren har tillgång till. Enskilt utrymme anses inte vara låst om nyckel förvaras lättillgängligt. Se även punkt 6.7.
- 3 Vid stöld av bilradio, band- och skivspelare, DVD-spelare, mobiltelefon, kommunikationsradio, polisradio, TV, navigator för vägbeskrivning och tillbehör till denna utrustning är ersättningen begränsad till sammanlagt 1/2 prisbasbelopp. Begränsningen gäller inte fabriksmonterad originalutrustning.
- 4 Extraljus utöver de ordinarie ersätts med högst 10 000 kronor.

6.2 Försäkringen gäller inte för skada

- a) Enligt 6.1 b), c) och d) som orsakats av person som tillhör samma hushåll/företag som försäkringstagaren.
- b) Vid bedrägeri eller försäkringsbrott.

Om försäkringstagaren/brukaren frivilligt, till exempel vid provkörning, överlämnat fordonet och tillgreppet/stölden sker efter överlämnandet, omfattas inte skadehändelsen av stöldförsäkringen.

6.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

6.4 Självrisiker

Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk. Se även punkterna 6.6 – 6.8.

6.5 Särskilda självrisiker

6.5.1 Särskild tillbehörsjälvrisk

Vid stöld av bilradio, band/skivspelare, mobiltelefon, kommunikationsradio, polisradio, TV, navigator för vägbeskrivning och tillbehör till dessa, är självrisiken 30 procent av kostnaden (lägst vald självrisk) vid återanskaffning inklusive monteringskostnad eller reparation av skadad utrustning.

6.6 Föreskrifter

- a) När fordonet lämnas ska lös egendom enligt 3.2 b) och c), som förvaras i fordonet, vara inlåst.
- b) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 3.2 c) och d), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren eller brukaren. Föremål som på grund av storlek, användning eller annan beskaffenhet inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

- c) Påfyllnings- och tappanordningar samt andra öppningar ska vara försedda med betryggande låsanordningar.

Om dessa föreskrifter inte följts, gäller följande: ersättning betalas endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften hade iakttagits.

6.6.1 Föreskrift för hyrfordon

- a) Nycklar till fordon ska låsas in i nyckelskåp som minst motsvarar stöldskyddsskåp 1 enligt SS 3492. Nyckel till nyckelskåpet får inte förvaras i anslutning till detta och ska i övrigt förvaras aktsamt. Lokalen som nyckelskåpet förvaras i ska uppfylla bolagets krav på inbrottskydd.
- b) När nyckeln till fordonet återlämnats ska den kvitteras av försäkringstagaren eller annan befullmäktigad eller återlämnas i ett av oss godkänt system för nyckeldeponering.
- c) För personbil, lätt lastbil och husbil för yrkesmässig uthyrning gäller att bilens rutor ska vara märkta med bilens registreringsnummer för att stöldförsäkringen ska gälla utanför Sverige.

Om dessa föreskrifter inte följts, gäller nedsättning enligt punkt 13.11.

6.7 Säkerhetsföreskrifter

LÅSKRAV:		
Fordon	Lås-krav	Normal nedsättning av skadekostnaden om inte låskrav följs
Lastbil	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Brandbil	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Buss	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Personbil för yrkesmässig uthyrning	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Husbil för yrkesmässig uthyrning	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Lätt lastbil för yrkesmässig uthyrning	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Taxi	A	Nedsättning 10%, lägst 6 000 kronor
Släpfordon (totalvikt högst 1 999 kg)	B	3 000 kronor
Husvagn för uthyrning	B	3 000 kronor

Låskrav

- a) När fordonet lämnas ska det låsas med ratt- eller växelspaxslås om sådant finns originalmonterat på fordonet. Om originalmonterat elektroniskt stöldskydd finns ska det vara aktiverat när fordonet lämnas..
- b) När släpfordon (totalvikt högst 1 999 kg) lämnas ska det vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller vara fastlåst med kättinglås där både lås och kätting ska vara av klass III. Ovanstående föreskrifter gäller inte när Lastbil, Brandbil, Buss, Taxi och Släpfordon förvaras
- a) i allmänt garage med tjänstgörande garagevakt om föraren måste lämna ifrån sig nyckeln till stöldskyddet.
- b) i låst garage som endast disponeras av försäkringstagaren eller brukaren.
- c) i verkstads- eller servicelokal för reparation eller service.

Nyckelförlust

Vid nyckelförlust ersätts, förutom nyckel, även kostnad för låsbyte i de fall omkodning inte är möjlig. Självrisk enligt 6.4 tillämpas.

Föreskrift nyckelförvaring

För samtliga fordon gäller att nyckeln till stöldskyddet ska förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Om nyckeln inte förvaras aktsamt gäller nedsättning med 10 procent av skadekostnaden, lägst

– 6 000 kronor för samtliga fordon

– 3 000 kronor för släpfordon och husvagn.

Vid allvarigare fall kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli enligt punkt 13.11.

6.8 Självriskebefrielse/-reducering

6.8.1 Inledning

Självriskebefrielse/-reducering tillämpas inte i de fall krav finns på att det aktuella stöldskyddet ska vara installerat.

Larm

Är fordonet utrustat med ett av Länsförsäkringar godkänt, fackmannamässigt monterat larm och detta var i funktion vid skadetillfället, reducerar vi självrisken vid ersättningsbar stöldskada som drabbar fordonet. Reduceringen är maximerad till 10 procent av prisbasbeloppet. Självriske-reduceringen gäller inte den särskilda självrisken enligt 6.7.

Spårningsutrustning

Är fordonet utrustat med en av Länsförsäkringar godkänd spårningsutrustning som var i funktion vid skadetillfället, tillämpas ingen självrisk. Detta gäller alla fordon.

Elektroniskt stöldskydd

Är fordonet vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet försett med ett av oss godkänt, fackmannamässigt monterat elektroniskt stöldskydd, som var i funktion vid skadetillfället, tillämpas ingen självrisk. Detta gäller för tung lastbil och buss.

7 Vagnskadeförsäkring

7.1 Inledning

Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man utan samband med stöld, tillgrepp eller försök till detta. Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonstransport på annat transportmedel.

7.2 Försäkringen gäller för skada

- a) Genom plötslig och oförutsedd skada på lastanordning, som är monterad på lastbil eller släpfordon. Skada som lastanordningen samtidigt orsakat på fordonet ersätts också, men inte skada på dess drivkälla. Med drivkälla avses såväl lastanordningens hydraulpump eller liknande anordning, som fordons motor, växellåda och kraftöverföring. Lastanordning är kran, tipp, bakgavelhiss eller annan anordning, som används för att lasta eller lossa det egna fordonet.
- b) På fordonet som orsakats av på fordonet monterad anordning för vägarbete eller vinterväghållning.
- c) Som inträffar under vinterväghållning, det vill säga sandning, saltning eller snöplogning för väghållares räkning. Skador som drabbar snöplog, sandnings- eller saltningsaggregat ersätts även om tillbehören ifråga tillhör annan än försäkringstagaren.
- d) Som inträffar under annat vägarbete (exklusive vinterväghållning) för väghållares räkning. Skador som drabbar tillbehör för denna typ av vägarbete ersätts även om tillbehören ifråga tillhör annan än försäkringstagaren.
- e) I samband med uppoffring, bidrag och kostnader i gemensamt haveri.
- f) På hästransportsläp genom inre plötslig och oförutsedd olyckshändelse orsakad av häst. Vagnskadeförsäkringen gäller inte för rena slitageskador.

För skada på tillbehör som tillhör annan än försäkringstagaren enligt punkt c och d gäller att tillbehören ska ha lånats temporärt.

7.3 Försäkringen gäller inte för skada

- a) Som hänt under tävling med fordonet eller träning för tävling.
- b) På fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet.

- c) Genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 7.1 betalas.
- d) Som omfattas av 4, brandförsäkring, 5, glasförsäkring eller 6, stöldförsäkring.
- e) Som består i slitage, sprickbildning eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.

7.4 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

7.5 Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

7.6 Särskilda självrisiker

7.6.1 Ungdomssjälvrisk

Gäller personbil, lätt lastbil och husbil för yrkesmässig uthyrning. Om föraren var under 24 år när skadan hände gäller en extra självrisk av 1 000 kronor, utöver den ordinarie självrisiken på vagnskadeförsäkringen, så kallad ungdomssjälvrisk.

7.6.2 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet eller särskilt avtal angiven självrisk.

- a) Självrisiken vid vinterväghållning för väghållares räkning är 5 procent av prisbasbeloppet vid varje skada.
- b) Självrisiken vid skada i samband med vägarbete (exklusive vinterväghållning) på tillbehör som tillhör annan än försäkringstagaren är 10 procent av prisbasbeloppet vid varje skada.
- c) Vid vagnskada som uppstått genom kollision i höjddled tillkommer en extra självrisk (utöver vald självrisk). Självrisiken är 50 procent av prisbasbeloppet. För personbil/lätt lastbil för uthyrning är självrisiken 25 procent av prisbasbeloppet.
- d) Vagnskadeförsäkringen gäller med en extra självrisk (utöver vald självrisk) av 50 procent av prisbasbeloppet, om föraren vid skadetillfället brutit motgällande arbetstidsregler, vilotidsregler eller kör- och vilotidsregler.
- e) Vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man enligt 7.1 tillämpas vald stöldsjälvrisk.

7.7 Föreskrifter

- a) Fordon med körförbud får inte framföras. Vid skada sätts ersättningen ned med hundra procent. Om försäkringstagaren kan visa att skadehändelsen inträffat oberoende av det som föranlett körförbudet, kan ersättning lämnas i den mån skadan skulle inträffat ändå.

- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- c) Fordonets maximilast får inte överskridas.
- d) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- e) Vid färd eller vid arbete på torvmarker (till exempel kärr myr och mosse) eller andra sankmarker ska föraren förvissa sig om att fordonet kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.
- f) Vid arbete på fartyg, pråm, ponton eller liknande ska föraren förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.
- g) För fordon med stödben/balkar gäller även att vid lyft ska samtliga stödben/balkar vara helt utdragna och stödben ansatta. Förflyttning med hängande last eller utskjuten bom och/eller jibb får inte ske.
- h) Fordonet ska ha lagstadgad utrustning.
- i) Redskap, utrustning och tillbehör måste monteras och användas enligt fabrikantens anvisningar.
- j) De bestämmelser som meddelas i lag, författning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa skada ska iakttas.
- k) För hästtransportsläp ska en säkerhetsbom vara monterad i släpet.

Om föreskrifterna i b – k inte följs, kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt 13.11. Försäkringsersättningen minskas inte om försäkringstagaren kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.

7.8 Självriskreducering

Självrisiken reduceras med 50 procent, max 20 procent av prisbasbeloppet, vid kollision med vilt om fordonet vid olyckstillfället var utrustat med en viltavvisare och viltavvisaren haft en kostnadsbesparande effekt vid olyckstillfället.

8 Maskinskadeförsäkring för personbil, lätt lastbil och husbil för yrkesmässig uthyrning

8.1 Giltighet

Försäkringen gäller för bil som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen eller som körts högst 100 000 kilometer. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss. Försäkringen gäller inte för skada som fabrikant, återförsäljare eller verkstad enligt lag eller garantiåtagande ska svara för.

8.2 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för oförutsedd skada som påverkar bilens funktion och berör följande komponenter:

- Motor inklusive styr- och reglerkomponenter/programvara.
- Grenrör, men inte ljuddämpare och avgasrör.
- Turbo/överladdningssystem med styrsystem, samt laddluftkylare.
- System för avgasrening, men inte ljuddämpare och avgasrör.
- Tändsystem, men inte tändstift.
- Kylsystem för motor, kraftöverföring och kupé (kylsystem för kupé är ersättningsbart även om det inte påverkar bilens funktion).
- Startmotor.
- Generator och följskador som påverkar bilens elektriska funktion i dess standardutförande från fabrik.
- Bränslesystem, men inte ledningar, filter och bränsletank.
- Kraftöverföring, men inte slitna lamellbelägg och följskador härav.
- Bromsservo, styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar samt antisladdsystem, men inte huvud- och hjulcylindrar.
- Styrinrättning.
- Krockkudde inklusive styrsystem (ersättningsbart även om det inte påverkar bilens funktion).

Försäkringen gäller även för kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som kan behövas för att fastställa om skadan täcks av försäkringen.

8.3 Försäkringen gäller inte för skada som

- Är vagnskada (7), brandskada (4) eller stöldskada (6).
- Orsakats av sönderfrysning, väta eller korrosion.
- Inträffat genom användning av komponenter/programvara som avviker från bilens seriemässiga utförande, till exempel genom trimning med komponenter som inte är godkända av generalagenten, se punkt 8.6.
- Uppstått på komponenter/programvara som avviker från motsvarande del i bil som importerats av svensk generalagent.

- består i normal förslitning eller förbrukning.
- hänt under tävling eller träning för tävling.
- fabrikant eller annan svarar för enligt lag, eller som kan ersättas via garantier eller åtagande.
- uppstått, om försäkringstagaren eller brukaren inte på ett tillfredsställande sätt kan styrka att bilens ålder och körda kilometer, räknat från första registreringen, faller inom gränserna enligt 8.1.

8.4 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

8.5 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas nedan angiven självrisk, om inte annat framgår av försäkringshandlingarna, för i 8.2 uppräknade komponenter var för sig. Självrisken är

- 3 000 kronor om bilen körts max 60 000 kilometer.
- 5 000 kronor om bilen körts mer än 60 000 kilometer.

8.6 Föreskrifter

Om komponenter/programvara används som avviker från bilens seriemässiga utförande, till exempel genom trimning med komponenter som inte är godkända av generalagenten/tillverkaren sätts ersättningen ned med hundra procent. I den mån den försäkrade kan visa att skadan hänt oberoende av åsidosättandet av denna föreskrift sker ingen nedsättning.

Fordonet får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning. Service, reparation och monteringsåtgärd ska vara fackmannamässigt utförd. Fabrikantens anvisningar beträffande driv- och smörjmedel, service, skötsel med mer av i punkt 8.2 uppräknade komponenter ska följas. Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 13.11. Försäkringsersättningen minskas inte om försäkringstagaren kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.

8.7 Garanti

Om begagnad del monteras lämnar vi garanti som motsvarar sedvanlig branschverkstadsgaranti. Garantin gäller under sex månader men begränsas till 10 000 körda kilometer. Garantifall måste omgående anmälas till oss. Vi har rätten att besiktiga bilen innan reparationen påbörjas.

8.8 Maskinskada – direktimporterade personbilar, lätta lastbilar och husbilar för yrkesmässig uthyrning

För direktimporterade personbilar, lätta lastbilar och husbilar för yrkesmässig uthyrning gäller en extra självrisk på 5 000 kronor. Den extra självrisken tas inte ut om bilen importerats fabriksny.

9 Räddnings- och bärgningsförsäkring

9.1 Förare och passagerare

Försäkringen gäller för förare och passagerare i personbilar, lätta lastbilar, husbilar för yrkesmässig uthyrning och lastbilar. För bussar som omfattas av BussMER gäller särskilda villkor enligt punkt 12H.

9.1.1 Försäkringen ersätter skäligen kostnader för sådan transport av förare och passagerare, passagerare i taxi omfattas dock inte, som blivit nödvändig på grund av händelse enligt nedan. Hemtransport ska godkännas av oss. Händelsen ska ha hänt under färd eller resa med fordonet och omfattar transport av förare/passagerare till hemorten inom Norden, när fordonet skadats, råkat ut för driftstopp eller stulits

- a) Om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som det är rimligt (utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar) med hänsyn till den fortsatta resan.
- b) Om fordonet efter stöld inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.
- c) Om fordonet måste lämnas kvar på grund av att föraren drabbas av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det, betalas resekostnader för passagerare och hemtagning av fordonet till hemorten.

9.1.2 Ersättningsregler passagerare

- 1 Kostnad för resa med billigast transportmedel ersätts.
- 2 Vidare färd till resmålet kan betalas i stället för hemresa, om detta inte blir dyrare.
- 3 Reskostnad för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle ha avslutat färden där.
- 4 Hemresa med privat bil ersätts med ett belopp enligt försäkringskassans normer.
- 5 Om driftstoppet inträffat utanför Sverige ersätts endast merkostnader. Den kostnad försäkringstagaren/brukaren normalt skulle haft för resan (bensin, olja, färjebiljett och eventuellt hotell med mera) ska dras av från ersättningen.
- 6 Nödvändiga och skäligen kostnader för hemtransport av bagage till hemorten i Sverige eller till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare ersätts.

9.2 Fordon

Generellt gäller att om fordonet är försäkrat hos oss och skadan är ersättningsbar från försäkringen så betalas nödvändiga kostnader för bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet eller till depå om kostnaden inte blir

högre. Försäkringen omfattar även vid skadetillfället tillkopplad släpvagn som är försäkrad hos oss. Har skadan skett utomlands, betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen. Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäligen kostnader för hämtning av fordonet och eventuellt tillhörande släp. Bärgning av halvförsäkrat fordon och till fordonet kopplat släp betalas, även om fordonet inte skadats vid dikeskörning eller liknande. Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunna användas betalas endast om vi särskilt åtagit oss detta enligt försäkringsavtalet. Nedan följer den utökning av grundskyddet som gäller för bärgningsförsäkring.

9.2.1 Bussar och lastbilar över 3 500 kilo

I fordonets halvförsäkring ingår bärgningsförsäkring. Försäkringen gäller vid driftstopp under färd på grund av motor-, växellåds- eller transmissionshaveri. Försäkringen gäller även vid bärgning av oskadat fordon (till exempel vid fastkörning). Försäkringen omfattar även vid skadetillfället tillkopplad släpvagn som är försäkrad hos oss.

9.2.2 Ersättningsregler

Ersättning lämnas för skäligen bärgningskostnad till närmaste verkstad som kan reparera skadan eller till depå om kostnaden inte blir högre.

9.2.3 Personbilar, lastbilar under 3 500 kilo och husbilar för yrkesmässig uthyrning

I fordonets halvförsäkring ingår bärgningsförsäkring. Försäkringen omfattar även vid skadetillfället tillkopplad släpvagn som är försäkrad hos oss. Försäkringen ersätter transport av fordon som skadats, råkat ut för driftstopp eller återfunnits efter stöld.

- a) Till närmaste verkstad. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckel till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet.
- b) Till fordonets hemort om skadan är så allvarlig att fordonet inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig (utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar) med hänsyn till den fortsatta resan.
- c) Om fordonet efter stöld kommit tillrätta efter det att resan fortsatt på annat sätt.

9.2.4 Ersättningsregler

- 1 Transport av oreparerat fordon ersätts till fordonets hemort inom Sverige, endast om skadan skett utomlands.
- 2 Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde efter skadan.

- 3 Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av försäkringstagaren. Skäliga kostnader ersätts.
- 4 Om driftstoppet inträffat utanför Sverige ersätts enbart merkostnaden. Den kostnad försäkringstagaren/brukaren normalt skulle haft för resan (bensin, olja, färjebiljett och eventuellt hotell med mera) ska dras av från ersättningen.

9.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

9.4 Försäkringen gäller inte

- a) Vid driftstopp på grund av brist på drivmedel.
- b) För passagerare och bagage i taxi.
- c) Om fordonet används för militärt ändamål.

Dessutom tillämpas punkt 3.3 Kaskoförsäkring

9.5 Självrisk

Självrisken är normalt 10 procent av prisbasbeloppet om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

9.6 Föreskrifter/Gemensamma föreskrifter

Föreskrifter för kaskoförsäkring punkt 3.6 och vagnskadeförsäkring punkt 7.6 tillämpas.

9.7 Allmänt

Vår larmcentral har jour alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp ring 020-59 00 00. Vid behov av hjälp utomlands kontakta SOS International, telefon +46 8 670 40 00, fax +45 70 10 50 56, anvisad haveriagent eller Länsförsäkringar.

10 Rättsskyddsförsäkring

10.1 Inledning

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov. För att försäkringen ska gälla måste du företrädas av ett ombud i tvisten.

10.2 När försäkringen gäller

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter inträffade som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott och det därefter inte gått mer än tio år. Anmälan ska göras inom tre år efter det att ombud anlitas eller från det att misstanken om brott delgivits. Om detta inte sker upphör rätten till rättsskydd.

10.3 Vad försäkringen gäller för

10.3.1 Tvister

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, om resning beviljas.

10.3.2 Brottmål

Försäkringen gäller för brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- a) brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik,
- b) vållande till annans död,
- c) vållande till kroppsskada eller sjukdom.

10.4 Kostnader som kan ersättas

Försäkringen ersätter kostnader om de är nödvändiga och skäliga och om de inte kan betalas av motpart eller staten.

10.4.1 Försäkringen ersätter

- a) Skäligt ombuds arvode och omkostnader.
- b) Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- c) Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande.
- d) Expeditionskostnader i domstol.
- e) Rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- f) Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikningen under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutläggning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt honom att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

10.5 Kostnader som försäkringen inte kan ersätta

10.5.1 Försäkringen ersätter inte

- a) Eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade.
- b) Verkställighet av dom, beslut eller avtal.
- c) Merkostnader som uppstår om den försäkrade anlitar flera eller byter ombud/försvare.
- d) Ersättning till skiljemän.

10.5.2 Försäkringen gäller inte för

- a) Småmål enligt 1 kap 3 d § rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte på tvist på grund av försäkringsavtalet.
- b) För uthyrare i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet.

- c) Tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning där kostnader för brottmål inte kan ersättas enligt 10.5.1.
 - d) För tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad.
 - e) För tvist som avser anspråk som uppkommit mellan delägare eller försäkrade som omfattas av samma försäkringsavtal eller mellan företag inom samma koncern.
- Försäkringen gäller inte om misstanke eller åtal till någon del avser rattfylleri eller olovlig körning.

10.6 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde.

10.7 Självrisiker

Självrisiken framgår av försäkringsbrevet.

10.8 Ombud

Ombud ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som svensk lag ställer på ett ombud och vara

- 1 advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- 2 annan person som uppfyller kravet på lämplighet.

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste ombudet uppfylla motsvarande krav som det landets lag ställer på ombud.

10.8.1 Prövning av ombud

Ombud enligt 10.8 punkt 1 har rätt att vid tvist begära prövning i Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor (FNR) rörande skäligheten av arvode och övriga kostnader. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Ombud, försäkrad och bolaget har rätt att för sådant ombud som anges i 10.8 punkt 2 begära rådgivande yttrande av lämpligheten i Försäkringsförbundets Prövningsförfarande Beträffande Ombuds Lämplighet (POL).

10.9 Högsta ersättningsbelopp

Vi betalar vid varje tvist högst 150 000 kronor. En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om den försäkrade har flera tvister, ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

10.10 Återkrav

I den mån ersättning lämnas på grund av försäkringen inträder försäkringsbolaget i den försäkrades rätt mot motpart eller staten.

10.11 Om vi inte är överens

Försäkrad har rätt att vid tvist om tolkning av försäkringsvillkor för rättsskyddsförsäkring begära prövning hos Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor (FNR). Ansökan om prövning i nämnden måste göras senast sex månader från det att bolaget förklarat sig ha tagit slutlig ställning i ärendet.

10.12 När skada inträffat

10.12.1 Anmälan om tvist

Tvist ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

10.12.2 Ersättningsanspråk

Ersättningsanspråk ska framställas så snart som möjligt och senast sex månader från att den försäkrade fått kännedom om sin fordran på försäkringsersättning. Framställs anspråket senare är bolaget fritt från ersättningsskyldighet.

Den försäkrade anses ha fått kännedom om sin fordran när ombud anlitas.

11 Bestämmelser om premieberäkning

11.1 Premien är beräknad efter de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om du lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades, gäller vad som sägs i 13.11.

11.2 Du ska meddela oss om de uppgifter som anges i försäkringsbrevet har ändrats. Gör du inte detta gäller vad som sägs i 13.11.

11.3 För fordonslag taxi och tung lastbil betalas premien efter beräknad årlig körsträcka. Se tabeller längst ned på sidan.

KÖRSTRÄCKEKLASS TAXI, MIL PER ÅR

1	2	3
(0–4 000)	(4 001–7 000)	(över 7 000)

KÖRSTRÄCKEKLASS TUNG LASTBIL, MIL PER ÅR

1	2	3	4	5	6	7	8
0–9 999	1 000–1 999	2 000–3 999	4 000–6 999	7 000–8 999	9 000–12 999	13 000–19 999	20 000 eller mer

11.4 Bonus

11.4.1 Försäkringen gäller med rätt till bonus om detta framgår av försäkringsbrevet. Bonus innebär att du får rabatt på trafikförsäkringspremien (gäller inte på den i trafikförsäkringen ingående grundpremien) för skadefria år. Varje skada som leder till utbetalning från trafikförsäkringen medför att bonusen sänks.

11.4.2 Gäller försäkringen med rätt till bonus och fordonet även är delkasko eller vagnskadeförsäkrat, får du rabatt även för dessa och rabatten har trafikbonusen som grund.

12 Särskilda villkor och tilläggsförsäkringar

A. Försäkring för avställt fordon

1 Försäkringen gäller för

Avställningsförsäkring omfattar villkoren för brand, stöld, glas, rättsskydd och vagnskada. Försäkringen gäller även under direkt färd till och från fordonsbesiktningens närmaste bilprovningstation eller annan behörig anläggning för kontrollbesiktning. I dessa fall gäller också trafik- och räddningsförsäkring. Observera att begränsningen i vagnskadeförsäkringen fortfarande gäller.

2 Försäkringen gäller inte för

Vagnskada vid avställning omfattar inte skada genom trafikolycka.

3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa och då fordonet är avställt i Vägtrafikregistret och inte brukas.

4 Självrisiker

Självrisiken är 3 000 kronor för personbil/lätt lastbil/husbil för yrkesmässig uthyrning och taxi. För buss, brandbil och tung lastbil är självrisiken tio procent av prisbasbeloppet om inte annat framgår av försäkringsbrevet.

B. Husvagn för uthyrning och husbil för yrkesmässig uthyrning

1. Inledning

Försäkringen gäller endast för i Sverige registrerad husvagn eller husbil.

2. Ansvarsförsäkringen gäller för

2.1 Ansvarsförsäkring

Försäkringen gäller vid skadeståndskrav som enligt lag kan åläggas ägare/brukare av fordonet, med följande begränsningar:

Ersättning lämnas med högst fem miljoner kronor för personskada och med högst en miljon kronor för sakskada.

2.2 Ansvarsförsäkringen lämnar inte ersättning för

- Ersättning lämnas inte för skada som kan ersättas genom trafikförsäkringen.
- Ersättning lämnas inte för skada på egen egendom i fordonet.

3. Läckageförsäkringen gäller för

3.1 Läckageförsäkring

Vagnskadeförsäkringen gäller om oberäknat läckage från bouterymmets tank eller ledningssystem orsakar skada på egendom som omfattas av husvagnens eller husbilens försäkring.

3.2 Läckageförsäkringen gäller inte för skada

- Som orsakats av köld eller fukt.
- På tank och rörledning. Ersättning lämnas med högst 1 prisbasbelopp.

4. Självrisiker

- Självrisk – Ansvarsskada: 1 000 kronor.
- Självrisk – Läckageskada: Vid varje skada dras självrisiken för vagnskadeförsäkringen av.

5. Föreskrifter

5.1 Föreskrift för läckageförsäkringen

Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska kontrolleras med hänsyn till slitage och åldersförändringar minst en gång per år. Om föreskriften inte följs, kan ersättningen vid skada minska eller utebli enligt 84. Försäkringsersättningen minskar inte om försäkringstagaren kan visa att skadan uppkommit oberoende av detta.

6. Övrigt

6.1 Nyvärdesersättning

Nyvärdesersättning lämnas enligt punkt 3.8.4, om fordonet är seriemässigt fabriksstillverkat (ej direktimporterat).

C. Avbrottsförsäkring för tung lastbil och släpfordon (med totalvikt över 1 999 kilo)

1. Inledning

Avbrottsförsäkring kan tecknas för de fordon som är helförsäkrade. Om avbrottsförsäkring tecknats för tung lastbil och släp har du rätt till avbrottsersättning enligt tabell.

2. Försäkringen gäller för

2.1 Omfattning

Avbrottsersättning lämnas om det försäkrade fordonet inte kunnat användas på grund av:

- Ersättningsbar brand-, stöld-, glas- eller vagnskada.
- Plötslig oförutsedd skada som drabbar motor eller kraftöverföring. Försäkringen gäller dock inte för aggregat för kyl- och värmetransporter.

2.2 Skada på lastbil

Kan försäkrat släpfordon inte utnyttjas på grund av ersättningsbar skada på dragfordon, lämnas avbrottsersättning även för släpfordonet. En förutsättning är att avbrott ingår i försäkringen för släpet och att fordonen ägs av samma försäkringstagare och att dessa är försäkrade i Länsförsäkringar.

2.3 Skada på släpvagn

Kan försäkrad lastbil inte utnyttjas på grund av ersättningsbar skada på släpfordon enligt 2.1, lämnas avbrottsersättning även för lastbilen. En förutsättning är att avbrott ingår i försäkringen för lastbilen och att båda fordonen ägs av samma försäkringstagare och att dessa är försäkrade i Länsförsäkringar. Ersättning lämnas med halva beloppet enligt beräkningsgrunderna i punkt 2.4.

2.4 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas enligt nedanstående tabell:

3. Försäkringen gäller inte för

3.1 Undantag

Ersättning lämnas inte om

- Avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller underlåtenhet från försäkringstagarens sida.
- Fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud.
- Försäkringstagaren får stilleståndsersättning (skadestånd eller trafikskadeersättning) eller erhåller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.

4. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

5. Självrisker

Självriskan för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

ERSÄTTNINGSBELOPP				
Fordonstyp	Fordonets totalvikt (kg)	Ersättningstid, kronor		
		Dag 1-10	Dag 11-20	Dag 21-60
Tung lastbil ej använd i yrkesmässig trafik	-9 999	650	550	500
	-15 999	750	650	600
	-22 999	800	700	650
	23 000–	850	750	700
Tung lastbil använd i yrkesmässig trafik upp till 9 000 mil/år	-9 999	1 000	900	850
	-15 999	1 100	1 000	950
	-22 999	1 250	1 200	1 050
	23 000–	1 350	1 250	1 200
Tung lastbil använd i yrkesmässig trafik över 9 000 mil/år	-9 999	1 250	1 100	1 050
	-15 999	1 350	1 200	1 150
	-22 999	1 450	1 350	1 300
	23 000–	1 550	1 450	1 400
Tungt släp (ej husvagn)	2 000–	50 procent av de värden som anges för vid skadetillfället aktuell dragbil.		

6. Övrigt

6.1 Karens och ersättningstid

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Denna räknas från och med första arbetsdagen efter det att reparationen påbörjats. Om fordonet på grund av skadan är obrukbart räknas karens från och med första arbetsdagen efter skadedagen. Karenstidens längd är fem arbetsdagar. Karenstidens längd är en arbetsdag om gällande Företags-/Åkeriförsäkring finns tecknad i Länsförsäkringar.

Vid skada enligt 7.1 c) vinterväghållning, lämnas ersättning från och med första arbetsdagen efter skadan. Avbrottsersättning lämnas för skäligen reparationstid, högst 60 arbetsdagar, karens oräknad. Ersättning lämnas för varje hel arbetsdag då fordonet inte kunnat användas.

Ersättning lämnas även för lördag, söndag och helgdag om försäkringstagaren styrker att han skulle ha utfört arbete med fordonet sådan dag. Om skadat fordon inte repareras lämnas ersättning för beräknad reparationstid, längst den tid som kan anses rimlig för att skaffa ett likvärdigt fordon (max 60 dagar).

Vid stöld av hela fordonet gäller försäkringen utan karens.

Vid stöldskada lämnas dessutom:

- Ersättning för den tid fordonet i förekommande fall varit borta.
- Ersättning för tid som kan anses rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon (gäller när fordonet inte kunnat återfinnas). Försäkringstagaren ska verka för att avbrottstiden blir så kortvarig som möjligt.

6.2 Om nedsättning skett enligt punkt 13.11 (nedsättningsregler) minskas även avbrottsersättningen på samma sätt.

D. Avbrottsförsäkring för buss

1. Inledning

Anges inte annat i försäkringsbrevet omfattar gällande vagnskadeförsäkring även rätt till avbrottsersättning.

1.1 För buss omfattar arbetsdag även lördag och söndag.

2. Försäkringen gäller för

2.1 Omfattning

Ersättning lämnas för avbrott på grund av

- Ersättningsbar brand-, stöld-, glas- eller vagnskada.
- Plötslig oförutsedd skada som drabbat motor eller kraftöverföring.

3. Försäkringen gäller inte för

3.1 Undantag

Ersättning lämnas inte om:

- Avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller underlåtenhet från försäkringstagarens sida.
- Fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud.

Får försäkringstagaren stilleståndsersättning (skadestånd eller trafikskadeersättning) eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, lämnas inte avbrottsersättning, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.

3.2 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas i enlighet med de normer, som vid skadetillfället gäller enligt överenskommelse om stilleståndsersättning vid trafikskada mellan Trafikförsäkringsföreningen och Svenska Bussbranschens Riksförbund.

4. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

5. Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

7. Övrigt

7.1 Karens och ersättningstid

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid) som räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen, eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan. Karenstiden är fem arbetsdagar vid plötslig oförutsedd skada som drabbat motor eller kraftöverföring. I övriga fall är karenstiden en arbetsdag. Ersättning lämnas för skäligen reparationstid, högst 30 arbetsdagar, karens oräknad. Ersättning lämnas för varje hel arbetsdag då fordonet inte kunnat användas. Om skadat fordon inte repareras lämnas ersättning för beräknad reparationstid, längst den tid som kan anses rimlig för att skaffa ett likvärdigt fordon, högst 30 arbetsdagar. Vid stöld av hela fordonet lämnas ersättning för den tid fordonet varit borta och för den tid som kan anses vara rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordon, högst 60 arbetsdagar.

7.2 Om nedsättning skett enligt punkt 13.11 (nedsättningsregler) minskas även avbrottsersättningen på samma sätt.

E. Avbrottsförsäkring för taxi

1. Inledning

Anges inte annat i försäkringsbrevet omfattar gällande delkaskoförsäkring även avbrottsersättning.

1.1 För taxi omfattar arbetsdag även lördag och söndag.

2. Försäkringen gäller för

2.1 Omfattning

Ersättning lämnas för avbrott på grund av

- Ersättningsbar brand-, glas-, stöld- eller vagnskada samt genom ersättningsbar vagnskadegarantiskada. (Även glasskada).
- Plötslig oförutsedd skada som drabbat motor eller kraftöverföring, förutsatt att fordonet vid skadetillfället inte körts mer än 250 000 kilometer.
- Plötslig oförutsedd skada som drabbat fabriksny eller fabriksrenoverad motor eller kraftöverföring, förutsatt att skadan inträffat inom ett år räknat från dagen för inmonteringen.

2.2 Ersättning

Ersättning lämnas enligt nedan per dag

Procenttalet avser motsvarande del av prisbasbeloppet, skadeåret.

Varje dagersättning avrundas uppåt till närmaste 10-tal kronor.

ERSÄTTNING:			
Dag	Körsträckeklass, %		
	1 (0-4 000 mil/år)	2 (4 001-7 000 mil/år)	3 (över 7 000 mil/år)
1 – 3	0,9	1,4	2,0
4 – 30	0,8	0,9	1,1
31 – 60	0,7	0,8	0,9

3. Försäkringen gäller inte för

3.1 Undantag

Ersättning lämnas inte om

- Avbrott uppstått eller förlängs på grund av dröjsmål eller underlåtenhet från försäkringstagarens sida.
- Fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud.
- Får försäkringstagaren stilleståndsersättning (skadestånd eller trafikskadeersättning) eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, lämnas inte avbrottsersättning, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden.

4. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

5. Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

6. Övrigt

6.1 Karens

Med karenns menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid) som räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen, eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan. Karenstiden är två arbetsdagar vid plötslig oförutsedd skada som drabbat motor eller kraftöverföring. I övriga fall är karenstiden en arbetsdag. Ersättning lämnas under högst 60 arbetsdagar. Sker inte reparation av skadat fordon, lämnas ersättning för beräknad reparationstid, högst den tid som anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon, högst 60 arbetsdagar. Vid stöld av hela fordonet gäller att ersättning lämnas för den tid fordonet varit borta och för den tid som kan anses rimlig för att skaffa annat likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordon, högst 60 arbetsdagar.

6.2 Om nedsättning skett enligt punkt 13.11 (nedsättningsregler) minskas även avbrottsersättningen på samma sätt.

F. Krisförsäkring

1. Inledning

I minst trafik- och delkaskoförsäkring ingår denna försäkring.

2. Vem försäkringen gäller för

De försäkrade är

- Föraren av försäkrat fordon.
- Arbetstagare hos försäkringstagaren.
- Make/sambo till försäkrad enligt ovan.
- Passagerare i personbil, lätt lastbil och husbil för yrkesmässig uthyrning samt tung lastbil vid händelse enligt punkt F.3 a) och b).

3. Vilka händelser försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- a) Skada i samband med rån, hot eller överfall i samband med färd med fordonet. Med överfall avses här att våld utövats på person. Skadan ska polisanmälas.
- b) Trafikolycka i samband med nyttjande av fordonet.
- c) Arbetsolycka vid nyttjandet av fordonet Försäkringen gäller ovanstående händelser som inträffar under den tid försäk-

ringen är i kraft. Tiden under vilken behandling ges är begränsad till 12 månader räknat från skadetillfället.

4. Försäkringen gäller

- a) För kostnader för kristerapi av försäkrad person hos psykolog, eller hos annan utbildad person för stödsamtal och krisbearbetning. Behandlingen ska godkännas av bolaget.
- b) För resekostnader i samband med sådan behandling. Behandlingen ska godkännas av bolaget.
- c) För juridisk rådgivning till försäkrad som utsatts för rån, våldsbrott eller hot om det – som är straffbart enligt brottsbalken.

5. Försäkringen gäller inte för

5.1 Försäkringen omfattar inte skada som

- a) De försäkrade tillfogar varandra.
- b) Den försäkrade tillfogats när han varit påverkad av narkotika, berusnings- eller sömnmedel såvida han inte kan visa att samband saknas mellan denna påverkan och skadan.
- c) Uppstått när den försäkrade utan skäligen anledning utsatt sig för risken att skadas.
- d) Uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

6. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för händelse som skett inom det så kallade Gröna kortsområdet.

7. Självrisiker

Försäkringen gäller utan självrisk.

8. Övrigt

8.1 Högsta ersättning

Bolagets ersättningsskyldighet är för varje försäkrad person begränsad till kostnaderna för högst 10 behandlingar. Vid juridisk rådgivning är kostnaden begränsad till tio procent av prisbasbeloppet. Resekostnaderna beräknas enligt bestämmelserna i lagen om allmän försäkring.

8.2 Annan försäkring

Får den försäkrade ersättning från annan försäkring för de kostnader som avses i punkt F.4 reduceras ersättningen genom denna försäkring med motsvarande belopp.

G. Hyrbil vid utlandsskada för taxi

1. Inledning

För taxi som är minst halvförsäkrad, yngre än tio år, som används i privat bruk utomlands, gäller om bilen skadats, stulits eller fått driftstopp.

2. Försäkringen gäller för

2.1 Ersättning lämnas i högst 45 dagar för hyra av likvärdig bil om den egna bilen inte kan repareras inom tre arbetsdagar, eller efter stöld inte kommit tillrätta inom ett dygn. SOS i Köpenhamn ska kontaktas innan ersättningsbil hyrs. Kan likvärdig bil inte hyras, lämnas istället ersättning med 150 kronor/dygn.

2.2 Förare och passagerare har samma personskareskydd i hyrbilen som i den egna bilen.

2.3 Istället för fortsatt resa med hyrbil eller hemresa enligt 4 Räddnings- och bärgningsförsäkring betalas skäliga merutgifter för övernattning på skadeorten eller i dess närhet om bilen repareras där.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

4. Självrisiker

Självrisiken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

5. Föreskrifter

5.1 Återresan till hemorten ska anpassas så att den egna bilen om möjligt avhämtas efter reparation. Går inte detta, ska hyrbilen återlämnas omedelbart vid hemkomsten.

H. BussMER

1 Inledning

1.1 BussMER

Om det framgår av försäkringsbrevet att BussMER ingår omfattar försäkringen även följande:

Försäkringen gäller för

1.2 Passagerare

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäliga merkostnader för passagerare i form av kost och logi som uppstått då vidare färd med fordonet var omöjlig vid ersättningsbar

- Brandskada.
- Glasskada.
- Stöldskada.
- Vagnskada.

Ersättning enligt ovan betalas under förutsättning att aktuellt försäkringsmoment ingår i försäkringsavtalet. Försäkringen gäller också vid driftstopp på grund av plötslig och oförutsedd skada på motor, kraftöverföring eller klimatanläggning. Vid skada på klimatanläggning krävs, för att ersättning ska lämnas,

att de yttre förhållandena var sådana att vidare färd inte kunnat ske på ett tillfredställande sätt. Ersättning lämnas under förutsättning att bussföretaget är skyldig att ge detta enligt Bussreseavtalet (BR och SRF) punkt 9.1.

1.3 Ersättningsbuss

Ersättning lämnas för merkostnad avseende ersättningsbuss vid händelse enligt punkt 1.2 under högst tre dagar.

1.4 Ersättningsförare

Ersättning lämnas också för skälig reskostnad för ersättare till förare som drabbas av olyckshändelse eller plötslig sjukdom som medför att han inte kan utföra sitt arbete enligt läkarintyg, eller vid dödsfall.

1.5 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är högst ett prisbasbelopp per skada. För samtliga skador under ett försäkringsår är åtagandet begränsat till 3 prisbasbelopp.

2. Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för skada som orsakats av brist på drivmedel eller bristfälligt underhåll.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

4. Självriser

4.1 Självrisk

Självrisken är 10 procent av skadebeloppet vid varje skada, lägst 3 500 kronor.

5. Föreskrifter

5.1 Föreskrifter

- Föraren ska ha gällande körkort och kompetensbevis. I annat fall sätts ersättningen ned med 100 procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan lämnas i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften iakttagits.
- Förare får inte vara straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel vid framförandet av fordonet. I annat fall sätts ersättningen ned med 100 procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan dock lämnas i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften iakttagits.
- Gällande bestämmelser för arbets- och vilotid ska följas. Om skada inträffar betalas ersättning från försäkringen endast i

den utsträckning skadan får antas ha inträffat ändå.

- Buss får inte användas om körförbud meddelats men om bussen använts trots att körförbud har meddelats och skada inträffar kan ersättning dock lämnas i den utsträckning det kan visas att skada oberoende av körförbudet ändå skulle inträffat.

I. Flytande försäkring för släpfordon

1. Inledning

Försäkringen gäller enligt villkoren för brand-, stöld- och vagnskadeförsäkring om det framgår av försäkringsbrevet. Avbrottsersättning och uppoffring och kostnader i gemensamt haveri ersätts inte.

2. Försäkringen gäller för

- a) släpfordon som försäkringstagaren åtar sig att transportera för annans räkning om inget annat avtalats.
- b) skada som inträffat på släpfordonet under pågående transportuppdrag, det vill säga under den tid släpfordonet varit sammankopplat med dragfordonet, eller så länge försäkringstagaren är fraktförare.

3. Försäkringen gäller inte för

släpfordon ägt, hyrt eller leasat av försäkringstagaren eller dennes dotterbolag.

4. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kortsystemet och vid transport mellan dessa.

5. Självriser

Självrisken för de olika försäkringsformerna framgår av försäkringsbrevet eller vid respektive försäkringsform.

13 Allmänna avtalsbestämmelser

13.1 Avtalet och premiebetalningen

13.1.1 Försäkringstiden

Försäkringstiden börjar klockan 00.00 den dag som anges i försäkringsbrevet eller vid den tidpunkt som framgår av omständigheterna. Försäkringen tecknas för ett år om inte annat avtalats. Tecknas försäkringen på begynnelse dagen, börjar försäkringstiden först vid den tidpunkt då avtalet träffas.

13.1.2 Om försäkringstidens början inte kan fastställas enligt 13.1.1 börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag då du meddelade oss att du ville teckna försäkringen.

Om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller, om försäkringen i annat fall är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar denna först klockan 00.00 dagen efter den dag då premien betalades.

13.2 Upplysningsplikt

13.2.1 När du köper, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att genast rätta uppgifterna. I annat fall kan nedsättning av försäkringsersättning ske enligt punkt 13.11.

13.3 Skyldighet att anmäla riskökning

13.3.1 Du ska genast anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel hur långt du kör per år. Gör du inte det kan ersättningen minska eller helt utebli enligt punkt 13.11.

13.4 Din rätt att säga upp försäkringen

13.4.1 Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringen med omedelbar verkan om

- Försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.
- Vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt avtalet eller Försäkringsavtalslagen.
- Det i annat fall föreligger en omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet.

13.4.2 Förnyad försäkring

Har en försäkring förnyats, kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen med omedelbar verkan.

En förnyad försäkring upphör också omedelbart om du, utan att betala premie för denna försäkring, tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

13.4.3 Ändring av försäkringsvillkor

Om vi begärt ändring av försäkringsvillkoren får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

13.5 Vår rätt att säga upp försäkringen

13.5.1 Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång. Uppsägningen ska göras skriftligt och skickas till dig senast en månad innan försäkringstiden går ut. Begär du att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl till att inte längre bevilja försäkring.

13.5.2 Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen under försäkringstiden om du eller den försäkrade grovt åsidosatt någon förpliktelse mot oss eller om det finns andra synnerliga skäl. Uppsägningen ska göras skriftligt med 14 dagars uppsägningstid.

13.6 Betalning av premie

13.6.1 Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar från den dag då vi sänt premieavi till dig.

13.6.2 Premie för senare premieperiod (gäller vid delbetalning) ska betalas senast på periodens första dag. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi skickat ut premieavin. Om premieperioden är högst en månad, ska premien dock betalas på periodens första dag. Betalas inte premien i rätt tid föreligger dröjsmål med premiebetalningen.

13.6.3 Premien för förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar.

13.6.4 Betalas inte premien i rätt tid, får vi säga upp försäkringen 14 dagar efter dagen då skriftligt meddelande om uppsägningen sänts till dig.

13.6.5 Försäkringen upphör inte:

- a) Om premien betalas inom de tider som anges i 13.6.4.
- b) Om du inte har kunnat betala premien i rätt tid därför att du blivit svårt sjuk eller berövats friheten eller inte fått ut pension eller intjänad lön från din huvudsakliga anställning.
- c) Om du har hindrats att betala premien i rätt tid av någon annan liknande oväntad händelse.

När hindret faller bort, ska du omedelbart betala premien. Gör du inte det upphör försäkringen. Om dröjsmålet har varat i tre månader, upphör försäkringen även om hindret finns kvar.

13.6.6 Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt 13.6.4 eller 13.6.5 anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter det att betalningen är oss tillhanda. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

13.6.7 Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som anges i 13.6.1 – 13.6.6 gäller bestämmelserna i autogiroavtalet.

Om autogiroet upphör att gälla av annan anledning än utebliven betalning aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna i 13.6.1 – 13.6.6.

13.6.8 Särskild bestämmelser för trafikförsäkringspremie

Vi överlåter fordran på obetald trafikförsäkringspremie till Trafikförsäkringsföreningen.

13.7 Betalning av tilläggspremie

13.7.1 Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar från den dag då vi skickat premieaviv.

13.7.2 För dig som är konsument gäller följande: Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid, får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som har betalats. När vi skickat dig underrättelse om sådan omräkning av försäkringstiden gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, minst i 14 dagar från det att vi sänt underrättelsen.

För dig som är näringsidkare gäller följande: Betalas inte tilläggspremien i rätt tid får vi säga upp försäkringen 14 dagar efter den dag då skriftligt meddelande om uppsägning sänts till dig.

13.8 Premie för avkortad försäkringstid

13.8.1 Om en försäkring upphör i förtid, har vi rätt till premie för den avkortade perioden.

13.9 Räddningsåtgärder

13.9.1 Föreskrifter

Du måste efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa omedelbart och begränsa skada som redan inträffat.

De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäligen kostnader för åtgärd som är rimlig.

Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande. Åsidosätter du genom grov vårdslöshet eller uppsåt föreskrifter om räddningsåtgärder, kan ersättningen minskas eller utebli.

13.10 Reglering av skada

13.10.1 Anmälan och ersättningskrav, föreskrift

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- vid stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall ska polisanmälan göras utan dröjsmål på den ort där skadan inträffat och sända in intyg till oss om detta,
- vid skada som har inträffat under transport på annat trans-

portmedel, anmäla skadan till transportföretaget,

c) lämna specificerat krav på ersättning,

d) upplysa oss om annan försäkring gäller för samma skada,

e) på begäran av oss lämna upplysningar och tillhandahålla originalkvitton, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

13.10.2 Besiktning, föreskrift

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning.

13.10.3 Reparation, föreskrift

Reparation och bärgning får – utöver vad som följer av punkt 13.9 – göras endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsmetod och material ska våra anvisningar följas. Vi har rätt att företräda dig i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Som ägare av fordonet ska du, efter vårt medgivande, beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färden med fordonet ska kunna fortsätta. En förutsättning för detta är att reparationen görs efter samråd med oss.

13.10.4 Påföljd

Åsidosätter du föreskrift enligt 13.10.1 – 13.10.3 kan ersättningen minskas eller utebli enligt 13.11.

13.10.5 Utbetalning av ersättning

Vi ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angetts i 13.10.1 – 13.10.3. Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, betalar vi detta innan den slutliga ersättningen fastställts.

13.10.6 Ränta

Betalas ersättning efter utgången av den månad som angetts i 13.10.5 betalar vi dröjsmålsränta enligt räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt 13.12.6 betalar vi ränta enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 50 kronor.

13.10.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt, om han inte väcker talan mot oss inom tre år från det att han fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att fordringen tidigast hade kunnat göras gällande.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som angetts i första stycket, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi tagit slutlig ställning i ersättningsfrågan.

13.10.8 Mervärdesskatt – Moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

13.11 Nedsättning av försäkringsersättning

Om inte förhållandet är reglerat särskilt i villkoret kan ersättningen sättas ned vid

- Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades.
- Underlåtenhet att anmäla ändring i förhållande som har uppgetts då försäkringen tecknades.
- Åsidosättande av föreskrift i försäkringsvillkoren.

Om förhållande enligt a) och b) medfört för låg premie eller alltför förmånliga villkor begränsas vårt ansvar till vad som svarar mot erlagd premie och de villkor som egentligen skulle gällt.

Vid åsidosättande av föreskrift enligt c) sätts ersättningen ned med 20 procent utöver eventuell självrisk. Nedsättningen kan bli större i allvarliga fall, till och med så stor att ingen ersättning lämnas. Nedsättning sker inte i den mån du kan visa att åsidosättandet av föreskriften varit utan betydelse för försäkringsfallets inträffande eller för skadans omfattning.

13.11.1 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skaderegleringen

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfallet uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet lämnat oriktiga uppgifter, eller dolt något av betydelse, kan ersättningen sättas ned.

13.11.2 Framkallande av försäkringsfallet

Har du framkallat eller förvärrat följderna av försäkringsfallet med uppsåt lämnas ingen ersättning till dig. Har du framkallat eller förvärrat följderna av försäkringsfallet genom grov vårdslöshet lämnas ersättning till dig endast om det finns synnerliga skäl.

13.12 Regler i särskilda fall

13.12.1 Leverantörsgaranti/abonnemang

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt försäkring, garanti, abonnemang eller liknande åtagande.

Försäkringen gäller om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

13.12.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med terrorhandling, krig eller krigsliknande händelser.

13.12.3 Atomskador/dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada

- På egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.
- Som direkt eller indirekt orsakats av dammgenombrott i kraftverksdamm eller regleringsdamm för elproduktion. Detta avser inte ersättning enligt trafikskadelagen och rättskyddsförsäkringen.

13.12.4 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

13.12.5 Dubbelförsäkring

Även om samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, har du inte rätt till högre ersättning från bolagen än för vad som sammanlagt svarar mot skadan.

13.12.6 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet på skadad egendom ska, på begäran av någon av parterna, en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara förordnad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler.

Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han har beräknat skadans värde.

Av ersättningen till värderingsmannen ska du betala 500 kronor och tio procent av överskjutande belopp, sammanlagt högst 50 procent av värderingsmannens ersättning. Om värderingsmannen värderar skadan till högre belopp än det vi erbjudit, betalar vi hela kostnaden.

13.13 Återkrav

13.13.1 I samma utsträckning som vi ersatt dig, övertar vi den rätt du kan ha att kräva ersättning av annan. Du får inte med den som är ansvarig för skadan träffa överenskommelse som innebär att du helt eller delvis avstår din rätt till ersättning.

13.13.2 I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

13.14 Skaderegistrering

13.14.1 För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig Länsförsäkringar av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Personuppgiftsansvarig för GSR är GSR AB, Box 24171, 104 51 Stockholm.

13.15 Dina personuppgifter

De personuppgifter som Länsförsäkringar hämtar in om dig behandlas i enlighet med bestämmelserna i Personuppgiftslagen (PuL). Uppgifterna behandlas för att vi ska kunna administrera försäkringen, fullgöra våra avtal, ge en god service, marknadsföring och statistik samt för de övriga ändamål som framgår av försäkringsvillkoren. Uppgifterna är avsedda att i första hand användas inom länsförsäkringsgruppen men kan komma att lämnas ut till andra företag, föreningar och organisationer som länsförsäkringsgruppen samarbetar med. Du har även rätt att anmäla att dina personuppgifter inte får behandlas för direkt marknadsföring. Telefonsamtal som sker med dig kan komma att spelas in för dokumentation av lämnade uppgifter. Du har rätt att begära information och rättelse av de personuppgifter som finns om dig. Fullständig information om vår behandling av dina personuppgifter finns i villkoren för din produkt som du kan hitta på vår webbplats lansforsakringar.se eller som du kan beställa från oss. Vi är personuppgiftsansvariga.

13.16 Om vi inte kommer överens

Om du inte är nöjd med beslut eller hantering av ett ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva ärendet. Kontakta i första hand den handläggare som haft ansvar för ditt ärende eller vår klagomålsansvariga.

Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättsskyddet i din försäkring. Du betalar då enbart självriskan.

Om du har frågor som gäller trafikskadeersättning för personskador kan du istället få ärendet prövat i Trafikskadenämnden.

För privatpersoner gäller även följande:

Om du är missnöjd kan du vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär, www.arn.se, telefon 08-508 860 00.

Konsumenternas Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm lämnar upplysningar i försäkringsfrågor. Telefon 0200-22 58 00, www.konsumenternas.se. Besöksadress: Karlavägen 108.

Även den kommunala konsumentvägledningen kan lämna information och råd. All ovanstående rådgivning och prövning är kostnadsfri.

Är du ändå inte nöjd kan du vända dig till domstol för att få saken slutligt prövad.

Klagomålsansvarig

Är du missnöjd med något angående din försäkring kan du alltid vända dig till klagomålsansvarig på ditt länsförsäkringsbolag.

Klagomålsansvarig ser till att ditt ärende behandlas och besvaras.

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

Aktsamhetskrav och föreskrifter	Bestämmelser om handlingssätt eller anordningar som avser att förebygga eller begränsa en skada eller vissa kvalifikationer hos försäkrad, dennes anställda eller andra medhjälpare
Avbrottsersättning	Ersättning per dag för tid under vilken skadad egendom inte kan brukas. Lämnas i form av kontantersättning.
Bedrägeri	När någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmår annan att handla på ett sätt som innebär skada för denne.
Dagsvärde	Avser marknadsvärdet vid skadetillfället. Kan detta inte fastställas, utgör dagsvärdet nyan-skaffningsvärdet, med avdrag för värdeminskning genom ålder, slitage, omodernitet, minskad användbarhet och annan omständighet.
Fast monterad utrustning	Utrustning som är festsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande i fordonets kaross eller inredning så att det krävs verktyg för att ta bort den.
Fordonslag/användningssätt	Den indelning i grupper av fordon som försäkringsbolaget gjort.
Förskingring	När egendom överlämnas till annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka och den personen behåller, säljer eller ger bort den istället för att lämna tillbaka den.
Försäkrad	Den vars intresse är försäkrat mot skada.
Försäkrad egendom	Det fordon som anges i försäkringsbrevet/avtalet och den utrustning som kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och användningssätt som det försäkrade.
Försäkringsfall	Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.
Försäkringstagare	Den som har avtal om försäkring med länsförsäkringsbolaget.
Giltighetsområde	Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna kort-systemet och vid transport mellan dessa. För vissa fordonsklasser och försäkringsmoment kan andra regler gälla (dessa framgår vid respektive försäkringsmoment).
Karens	Med karens menas att ersättning inte lämnas för avbrott under viss tid från den tidpunkt egendomsskadan inträffade.
Kraftöverföring	Kraftöverföring eller transmission är en del av maskintekniken som går ut på att via drivaxlar, drivremmar, kuggjul med mera överföra kraft mellan exempelvis en motor och hjul.
Marknadsvärdet	Egendomens värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.
Nedsättning	Minskning av försäkringsersättning därför att försäkringstagaren/brukaren inte följt aktsamhetskrav eller lämnat oriktiga uppgifter till bolaget.
Olovligt brukande	När någon utan lov använder annans egendom och på det sättet orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.
Olovligt förfogande	När någon innehar annans egendom eller egendom som annan har rättigheterna i (ett exempel kan vara egendom som köpts på avbetalning) och säljer den utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.
Preskription	När preskription inträtt upphör rätten till ersättning och preskriptionstiden räknas från den tidpunkt den försäkrade får kännedom om försäkringsfallet.
Prisbasbelopp	Prisbasbeloppet i försäkringsvillkoren avser det belopp som gäller för januari månad det år skadan inträffade.
Restvärde	Värde av skadat föremål omedelbart efter skadan.
Självrisk	Del av skadekostnaden som den försäkrade får betala. Självrisken dras från skadekostnaden. Vid trafikförsäkringsskada återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisken.
SBF Svenska Brandskyddsföreningen	Brandskyddsföreningens gemensamma brandskyddsbestämmelser.
Stöld	När någon tar annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.
Tillgrepp av fortskaffningsmedel	När någon utan lov tar ett motorfordon som tillhör någon annan, men utan avskikt att behålla eller sälja det.

FORDONSSLAG OCH ANVÄNDNINGSSOMRÅDE

Taxi	Personbil använd i yrkesmässig trafik för högst 8 passagerare.
Buss	
Charterbuss	
Brandbil	Fordon utrustat för och huvudsakligen använt vid utryckning för släckande av brand. Gäller inte personbil eller släpfordon.
Lastbil med totalvikt över 3 500 kg	
Tung lastbil – ej yrkestrafik	Tung lastbil, som inte används i yrkesmässig trafik eller för andra transporter mot ersättning.
Tung lastbil – yrkestrafik	Tung lastbil, som används i yrkesmässig trafik eller för andra transporter mot ersättning.
Tung lastbil – dragfordon	Tung lastbil, konstruerad som dragfordon till påhängsvagn.
Tung lastbil – tippfordon	Tung lastbil, försedd med tippanordning.
Tung lastbil – specialfordon	Tung lastbil, upptagen i förteckning över specialfordon. Se förteckning över specialfordon.
Släp- eller påhängsvagn	
Tungt släp	Släp eller påhängsvagn med totalvikt av lägst 2 000 kg (ej husvagn eller specialfordon).
Lätt tippsläp	Släp eller påhängsvagn med totalvikt av högst 1 999 kg (ej specialfordon).
Tungt tippsläp	Släp eller påhängsvagn med totalvikt av lägst 2 000 kg (ej specialfordon).
Lätt specialsläp	Släp eller påhängsvagn med totalvikt av högst 1 999 kg (se förteckning över specialfordon).
Tungt specialsläp	Släp eller påhängsvagn med totalvikt av lägst 2 000 kg (se förteckning över specialfordon).
Uthyrningsfordon	
Personbil – yrkesmässig uthyrning	Uthyrning för kortare tid än ett år. Bilen får inte användas i yrkesmässig trafik. Fordonet ska i Vägtrafikregistret vara registrerat som hyrbil.
Lätt lastbil – yrkesmässig uthyrning	Uthyrning för kortare tid än ett år. Bilen får inte användas i yrkesmässig trafik. Fordonet ska i Vägtrafikregistret vara registrerat som hyrbil.
Husbil – yrkesmässig uthyrning	Uthyrning för kortare tid än ett år. Bilen får inte användas i yrkesmässig trafik. Fordonet ska i Vägtrafikregistret vara registrerat som hyrbil.
Husvagn för uthyrning	
Förteckning över specialfordon	
a) Betongfordon. Fordon med karosseri bestående av så kallad tombola eller annan transporthållare för betong, murbruk och dylikt.	
b) Tankfordon. Fordon med tankutrustning för transport av flytande eller pulverformiga varor.	
c) Möbelbuss. Fordon med täckt karosseri speciellt inrättat för transport av möbler.	
d) Kyl- eller värmetransportfordon. Fordon med täckt karosseri avsett för kyl- eller värmetransporter.	
e) Soptransportfordon. Fordon med fast anordning för transport av sopor.	
f) Biltransportfordon. Fordon med speciell anordning för transport av mer än fyra bilar.	
g) Annat specialfordon.	

Kontakta Länsförsäkringar eller din försäkringsförmedlare.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-19 01 00 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-30 23 00 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-930 00 | Länsförsäkringar Gotland 0498-28 18 50
Länsförsäkringar Gävleborg 026-14 75 00 | Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad 044-19 62 00 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-63 80 00
Länsförsäkringar Halland 035-15 10 00 | Länsförsäkringar Jämtland 063-19 33 00 | Länsförsäkringar Jönköping 036-19 90 00 | Länsförsäkringar Kalmar län
020-66 11 00 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-72 00 00 | Länsförsäkringar Norrbotten 0920-24 25 00 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-77 70 00 | Länsförsäkringar
Skåne 042-633 80 00 | Länsförsäkringar Stockholm 08-562 830 00 | Länsförsäkringar Södermanland 0155-48 40 00 | Länsförsäkringar Uppsala 018-68 55 00
Länsförsäkringar Värmland 054-775 15 00 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-10 90 00 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-253 00 | Länsförsäkringar Älvsborg
0521-27 30 00 | Länsförsäkringar Östgöta 013-29 00 00

lansforsakringar.se

 Länsförsäkringar